

8 Δεκεμβρίου, 1994

[ARTEMΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

GEORGE P. ZACHARIADES LTD.,

Αιτήτρια,

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 269/91)

Προσφορές — Μειοδοτικός Διαγωνισμός για κατασκευαστικά έργα — Η χαμηλότερη τιμή δεν είναι το μόνο στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη — Πολύ σοβαρό στοιχείο είναι το εχέγγυο της καλής εκτέλεσης του έργου — Στα πλαίσια διερεύνησης αυτού του στοιχείου εύλογα η Α.Η.Κ. έλαβε υπόψη της προηγούμενη συνεργασία με την αιτήτρια προσφοροδότηρια εταιρεία, η οποία ήταν πλημμελής.

5

Η αιτήτρια εταιρεία προσέβαλε την απόφαση κατακύρωσης της προσφοράς του ενδιαφερόμενου μέρους σε μειοδοτικό διαγωνισμό για κατασκευαστικά έργα στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Σε ένα μειοδοτικό διαγωνισμό η χαμηλότερη προσφορά είναι ένα από τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη στην επιλογή. Σοβαρό και καθοριστικό επίσης κριτήριο είναι το εχέγγυο της καλής εκτέλεσης του έργου. Αυτό συνάδει με την επάρκεια του προσφοροδότη να τηρήσει επακριβώς του όρους της προσφοράς μέχρι τέλους. Είναι εύκολο για κάποιον προσφοροδότη να τηρήσει τους τυπικούς διαδικαστικούς όρους του διαγωνισμού, και να δώσει την χαμηλότερη προσφορά. Αυτό όμως που προέχει είναι η διασφάλιση της εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς. Διαφορετικά, θα μπορούσε να επιλέγεται πάντοτε ο χαμηλότερος προσφοροδότης, με απρόβλεπτες όμως συνέπειες στην εκτέλεση του έρ-

15

20

25

γους εις βάρος του δημοσίου όταν δεν υπάρχουν τα εχέγγυα ικανότητας και επάρκειας του εργολήπτη για την εκτέλεση του έργου.

5 Εδώ, η ίδια η αιτήτρια δέχεται πως η εργασία της στην κατασκευή ενός κυματοθραύστη, που ανέλαβε προηγουμένως από την Αρχή, ήταν πλημμελής. Εισηγείται όμως πως το έργο εκείνο το ανέλαβε σε κοινοπραξία με άλλη εταιρεία, ενώ στην επίδικη προσφορά λειτουργεί μόνη της. Λέγει επίσης πως το επίδικο έργο δεν αφορά στην κατασκευή κυματοθραύστη. Αυτά τα επιχειρήματα είναι, το λιγότερο, φτωχά.

10 Η Αρχή λειτούργησε ορθά και μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας. Τα στοιχεία που αφορούσαν στην προηγούμενη συνεργασία της Αρχής με την αιτήτρια ήσαν απόλυτα σχετικά με τη διερεύνηση της δυνατότητας της καλής εκτέλεσης του έργου από την τελευταία.

15 2. Απορρίπτεται συνοπτικά το επιχειρήμα των δικηγόρων της Αρχής πως η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επιβεβαιωτική προηγούμενης, που δεν προσεβλήθη. Η επίδικη απόφαση ελήφθη γιατί προηγούμενη, που αφορούσε στο ίδιο θέμα, είχε παρθεί από συμβούλιο που δεν είχε νομική υπόσταση, ως αποτέλεσμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *PIK v. Καραγιώργη*. Η υπό συζήτηση απόφαση είναι η μόνη νόμιμη και εκτελεστή.

25 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

P.I.K. v. Καραγιώργη (1991) 3 Α.Α.Δ. 159.

30

Προσφυγή.

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ύλην η αίτηση με την οποία ανατέθηκε το έργο στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας με χαρακτηριστικά στοιχεία: "Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Δεκέλεια Β - Φάση 3, Προσφορά 202/90, Έργο Πολιτικού Μηχανικού", ύστερα από μειοδοτικό διαγωνισμό, στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στην αιτήτρια εταιρεία.

40 *Μ. Παπαπέτρου και Χρ. Τριανταφυλλίδης, για την Αιτήτρια.*

Τ. Παπαδόπουλος και Α. Δημητρίου, για την Καθ' ης η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η καθ' ης η αίτηση Αρχή προκήρυξε μεθοδικό διαγωνισμό για κατασκευαστικά έργα στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας, με χαρακτηριστικά στοιχεία: "Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Δεκέλεια Β - Φάση 3, Προσφορά 202/90, Έργο Πολιτικού Μηχανικού". Σε αυτόν πήρε μέρος αριθμός εργοληπτικών εταιρειών με προσφορές που μελετήθηκαν και αξιολογήθηκαν από τους τεχνικούς συμβούλους της Αρχής και την Τεχνική Επιτροπή και Επιτροπή Προσφορών, σύμφωνα με τις οδηγίες που εγκρίθηκαν προς τους προσφοροδότες. Κατά τη διαδικασία προεπιλογής είχαν επιτύχει η αιτήτρια εταιρεία και η ενδιαφερόμενη. Στην τελευταία ανατέθηκε το έργο. 5 10

Η επίδικη απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, στις 22.2.91, λήφθηκε με πλειοψηφία. Ο πρόεδρος και ένα μέλος υποστήριξαν πως η προσφορά θ' έπρεπε να κατακυρωνόταν στην αιτήτρια, γιατί ήταν ο χαμηλότερος προσφοροδότης, ενώ ο αντιπρόεδρος και δυο άλλα μέλη ψήφισαν υπέρ της ενδιαφερομένης εταιρείας, που είχε την αμέσως χαμηλότερη προσφορά, με μικρή διαφορά. 15

Δεν γίνεται οποιοδήποτε παράπονο αναφορικά με την ορθότητα της τυπικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε, από την προκήρυξη διαγωνισμού μέχρι της κατακύρωσης της προσφοράς. 20

Προβάλλεται όμως το σοβαρό επιχείρημα πως η αιτήτρια αποκλείστηκε από την τριμελή Επιτροπή Προσφορών, τα μέλη της οποίας εξέφρασαν έντονες επιφυλάξεις στην ανάθεση του έργου στην αιτήτρια. Θα καταγράψω αυτούσιους τους λόγους που εκθέτει η Επιτροπή στη γραπτή της εισήγηση, στις 8.1.91, προς το δικητικό συμβούλιο της αρχής. 25

"(α) Την προηγούμενη εμπειρία που είχε η Αρχή σχετικά με τις παράλογες και υπερβολικές απαιτήσεις της Εταιρείας Γεώργιος Π. Ζαχαριάδης Λτδ που ανήλθαν αρχικά στο ποσό των £3.1 εκατομ. αναφορικά με την κατασκευή του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας Β, φάση 1. Οι απαιτήσεις αυτές οδήγησαν σε παρατεταμένες και επίπονες διαπραγματεύσεις και συζητήσεις με αποτέλεσμα να καταβληθεί τελικά το ποσό των £620 χιλ. για τελικό διακανονισμό. 30 35

(β) Τη βλάβη που προέκυψε πρόσφατα στον κυματοθραύστη του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας Β'. Για τη διερεύνηση της βλάβης η Αρχή όρισε εμπειρογνώμονα ο οποίος μετά από ενδελεχή μελέτη του θέματος απεφάνθη ότι ο κυματοθραύστης δεν έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με το 40

σχεδιασμό και τις προδιαγραφές διότι ο εργολάβος χρησιμοποίησε ογκόλιθους με λιγότερο βάρος.”

5 Είναι πρόδηλο από το πρακτικό της συνεδρίας του Συμβουλίου της Αρχής, που αφορά στη λήψη της επίδικης απόφασης, πως η εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών μέτρησε καθοριστικά στην τελική απόφαση, εφόσον ο εισηγητής που υποστήριξε την πρόταση να ανατεθεί το έργο στην ενδιαφερομένη εταιρεία, και που υποστηρίχθηκε από τη πλειοψηφία του Συμβουλίου, ανέφερε πως δεχόταν τα
10 δικαιολογητικά, όπως αυτά εκτίθενται από το Διευθυντή Παραγωγής και το Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών στην έκθεση της Επιτροπής Προσφορών.

15 Η Αρχή αντιμετώπισε σοβαρά το ειδικό αυτό θέμα, για το οποίο ζήτησε νομική συμβουλή. Η γνώμη που πήρε ήταν πως, εφόσον η αιτήτρια είχε έγκυρα προεπιλεγεί για το διαγωνισμό, γιατί κρίθηκε πως τήρησε όλους τους όρους και ακολούθησε την ορθή διαδικασία συμμετοχής, δεν ήταν νομικά επιτρεπτό να αποκλειστεί για τους λόγους που ανέφερε η Επιτροπή Προσφορών, και που ουσιαστικά υιοθετήθηκαν στην επίδικη απόφαση από την Αρχή.
20

Επιθυμώ να πω από την αρχή ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενήργησαν καλόπιστα, υποστηρίζοντας την άποψη που εξέφρασαν σύμφωνα με τη δική τους κρίση. Νομίζω πως το ζήτημα
25 που εγείρεται έχει εσφαλμένο νομικό υπόβαθρο. Η παρεξήγηση ξεκινά από τη λαθεμένη υπόθεση πως η αιτήτρια αποκλείστηκε από το διαγωνισμό, για τους λόγους που ήδη αναφέρθηκαν. Η αληθινή όμως διάσταση της υπόθεσης είναι πως η αιτήτρια δεν αποκλείστηκε από το διαγωνισμό, στον οποίο συμμετείχε μέχρι της κατακύρωσης της προσφοράς, αλλά η Επιτροπή Προσφορών έλαβε υπόψη της
30 την κακή προηγούμενη εμπειρία της Αρχής με την αιτήτρια στην κρίση της αναφορικά με την ικανότητα και επάρκεια της τελευταίας να εκτελέσει το έργο.

35 Το ερώτημα που αναφέρεται είναι, αν νόμιμα τα στοιχεία αυτά μπορούσαν να ληφθούν υπόψη. Η απάντησή μου είναι καταφατική. Στην πρόσκληση για τις προσφορές διαλαμβάνεται ο εξής όρος, αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής (20.1).

40 “20.1 The authority will award the Contract to the successful Tenderer whose Tender has been determined to be substantially responsive and has been determined as the lowest avaluated Tender provided further that the Tenderer is determined to be qualified to satisfactorily perform the Contract.”

Σε ένα μειοδοτικό διαγωνισμό η χαμηλότερη προσφορά είναι ένα από τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη στην επιλογή. Σοβαρό και καθοριστικό επίσης κριτήριο είναι το εχέγγυο της καλής εκτέλεσης του έργου. Αυτό συνάδει με την επάρκεια του προσφοροδότη να τηρήσει επακριβώς τους όρους της προσφοράς μέχρι τέλους. Είναι εύκολο για κάποιον προσφοροδότη να τηρήσει τους τυπικούς διαδικαστικούς όρους του διαγωνισμού, και να δώσει την χαμηλότερη προσφορά. Αυτό όμως που προέχει είναι η διασφάλιση της εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς. Διαφορετικά, θα μπορούσε να επιλέγεται πάντοτε ο χαμηλότερος προσφοροδότης, με απρόβλεπτες όμως συνέπειες στην εκτέλεση του έργου εις βάρος του δημοσίου όταν δεν υπάρχουν τα εχέγγυα ικανότητας και επάρκειας του εργολάβη για την εκτέλεση του έργου.

Εδώ, η ίδια η αιτήτρια δέχεται πως η εργασία της στην κατασκευή ενός κυματοθραύστη, που ανέλαβε προηγουμένως από την Αρχή, ήταν πλημμελής. Εισηγείται όμως πως το έργο εκείνο το ανέλαβε σε κοινοπραξία με άλλη εταιρεία, ενώ στην επίδικη προσφορά λειτουργεί μόνη της. Λέγει επίσης πως το επίδικο έργο δεν αφορά στην κατασκευή κυματοθραύστη. Αυτά τα επιχειρήματα είναι, για να πω το λιγότερο, φτωχά.

Είμαι της γνώμης πως η Αρχή λειτούργησε ορθά και μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας. Τα στοιχεία που αφορούσαν στην προηγούμενη συνεργασία της Αρχής με την αιτήτρια ήσαν απόλυτα σχετικά με τη διερεύνηση της δυνατότητας της καλής εκτέλεσης του έργου από την τελευταία.

Τελειώνω, απορρίπτοντας συνοπτικά το επιχειρήμα των δικηγόρων της Αρχής πως η προσβαλλόμενη απόφαση είναι επιβεβαιωτική προηγούμενης, που δεν προσεβλήθη. Η επίδικη απόφαση ελήφθη γιατί προηγούμενη, που αφορούσε στο ίδιο θέμα, είχε παρθεί από συμβούλιο που δεν είχε νομική υπόσταση, ως αποτέλεσμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην *P.I.K. v. Καραγιώργη* (1991) 3 Α.Α.Δ. 159. Η υπό συζήτηση απόφαση είναι η μόνη νόμιμη και εκτελεστή.

Η προσφυγή απορρίπτεται, αλλά υπό τις περιστάσεις δεν γίνεται οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.